

Maqsud Shayxzoda: adabiy an'analarni davom ettirgan ijodkor

Qodirov Islomjon Iqboljon o'g'li

Toshkent Davlat Transport Universiteti talabasi

qodirovislomjon316@gmail.com

+998910066778

Annotatsiya

Ushbu maqolada Maqsud Shayxzodaning o'zbek adabiyoti an'analarni davom ettirish va boyitishdagi o'rni tahlil etiladi. Shayxzoda Sharq mumtoz adabiyoti, o'zbek klassik merosi va jahon adabiyoti ruhidan ilhomlanib, o'z asarlarida an'anaviy g'oyalarni zamonaviy talqin bilan uyg'unlashtira oldi. Maqolada adibning tarixiy dramalari, she'riyati va tarjimalari orqali adabiy merosni saqlash va rivojlantirishdagi hissasi ko'rsatib beriladi.

Kalit so'zlar:

Maqsud Shayxzoda, adabiy an'ana, o'zbek adabiyoti, tarixiy drama, milliy uyg'onish, Sharq adabiyoti, tarjimonlik, badiiy meros, zamonaviy adabiyot, milliy qadriyatlar.

Kirish

O'zbek adabiyotining rivojlanish jarayonida adabiy an'analarni saqlab qolish va ularga zamonaviy ruh bag'ishlash o'ta muhim o'rin tutadi. Bu borada Maqsud Shayxzoda o'zining betakror ijodi bilan ajralib turadi. U o'zbek va Sharq mumtoz adabiyotining boy an'analarni chuqur o'rgangan holda, ularni o'z asarlarida zamon ruhi va dolzarb ijtimoiy masalalar bilan uyg'unlashtirib, adabiy taraqqiyotga ulkan hissa qo'shdi.

Maqsud Shayxzoda va mumtoz adabiyot ta'siri

Maqsud Shayxzoda ijodida Sharq mumtoz adabiyoti — Navoiy, Fuzuliy, Bedil an'analari yaqqol ko'zga tashlanadi. Uning she'riyatidagi falsafiy teranlik, ruhiy mushohada, go'zallik va axloqiy komillik haqida fikr yuritish tarzida bu an'analarni davom ettirilgan.

Shayxzoda tarixiy mavzularga murojaat qilar ekan, mumtoz adabiyotga xos ma'naviy poklik, vatanparvarlik, or-nomus kabi g'oyalarni zamon bilan uyg'unlashtirib, o'ziga xos badiiy olam yaratdi.

Tarixiy dramalarda adabiy an'analarni davom ettirish

Maqsud Shayxzodaning "Jaloliddin Manguberdi", "Mirzo Ulug'bek", "Alisher Navoiy" kabi tarixiy dramalari o'zbek adabiyotidagi tarixiy qahramonlik an'analarni davom ettiradi. Bu asarlarda tarixiy shaxslarning faoliyati nafaqat voqeiylik asosida, balki milliy g'urur va or-nomusni ifodalovchi ramziy ma'noda ham yoritilgan.

Shayxzoda tarixiy dramalarni yaratishda an'anaviy syujet qurilishidan tashqari, zamonaviy dramatik yechimlarni ham qo'llab, o'z davrining ijtimoiy-madaniy ehtiyojlarini hisobga olgan holda adabiy an'analarni boyitdi.

Tarjimonlik faoliyati va adabiy aloqalar

Maqsud Shayxzoda tarjimonlik faoliyati orqali ham adabiy an'analarni boyitdi. U Shekspir, Pushkin, Shiller kabi jahonga mashhur adiblarning asarlarini o'zbek tiliga mohirona tarjima qildi. Bu bilan u nafaqat o'zbek kitobxonining dunyoqarashini kengaytirdi, balki G'arb va Sharq adabiyoti o'rtasida mustahkam ko'priklar yaratdi.

Tarjimalarida Shayxzoda asl matnning ruhini saqlab qolishga va uni o'zbek tilining badiiy imkoniyatlari bilan boyitishga e'tibor qaratdi. Bu esa o'zbek adabiyoti an'analarning yangilanishiga xizmat qildi.

Zamonaviy adabiyotga ta'siri

Maqsud Shayxzoda nafaqat o'z davrining adabiyotiga, balki keyingi avlod adiblariga ham kuchli ta'sir ko'rsatdi. Uning asarlaridagi milliy g'urur, tarixiy xotira, ma'naviy komillik g'oyalari o'zbek adabiyotining uzluksiz taraqqiyotiga zamin yaratdi.

Bugungi adabiy jarayonda ham Shayxzoda ijodining an'anaviy va zamonaviy jihatlari uyg'unligi namuna sifatida qadrlanmoqda.

Xulosa

Maqsud Shayxzoda o'zbek adabiy an'analarni davom ettirgan, ularni zamon ruhiga mos ravishda boyitgan va yangi bosqichga olib chiqqan yirik adibdir. U ijodida mumtoz adabiyotning boy tajribasidan ilhomlanib, tarixiy haqiqat va zamonaviy g'oyalarni uyg'unlashtirdi. Shayxzoda nafaqat o'zbek adabiyotining faxri, balki milliy madaniyat va ma'naviyatning yorqin timsoli sifatida tarixda o'z o'rnini mustahkam egalladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. MAQSUD SHAYXZODA BUYUK TARJIMON. Tursinaliyev Dilshodjon Murodjonovich, Qodirov Islomjon Iqboljon o'g'li.
2. Mamurova, F. I. (2021, May). ARTIST OF UZBEKISTAN MAKSUD SHEIKHZADE. In E Conference Globe (pp. 176-178).
3. MAQSUD SHAYXZODA HAYOTI VA IJODINING O'ZBEK MILLIY ADABIYOTIDAGI TUTGAN O'RNI. Toshkent davlat transport universiteti Mamurova Feruza Islamovna, Islomjon Iqboljon o'g'li Qodirov.